

(Lmd): Quý bạn đọc, quý khán/thính giả từng yêu mến và theo dõi những lá thư rất tình người của nhà văn Đỗ Văn Trọn viết về cộng đồng, về đất nước rất thấm thiết. Lần này, trong mùa bầu cử, cộng đồng người Việt lại bị phân hóa, do có 4 ứng cử viên gốc Việt tranh cử vào chức vụ Nghị viên Khu vực 7.

Gạt bỏ những riêng tư cá nhân, nhà văn Đỗ Văn Trọn sẽ đem đến cho người đọc, người nghe một góc nhìn từ khía cạnh của một nhà truyền thông để chúng ta nhận định, quyết định cho lá phiếu bầu.

Kính mời quý vị theo dõi “Thư Gửi Bạn” với tựa bài “ƯỚC MUỐN” của nhà văn Đỗ Văn Trọn - Tổng giám đốc Hệ Thống truyền Thông Viên Thao.

ƯỚC MUỐN

San Jose, ngày 22 tháng 5 năm 2018

Thư gửi bạn,

San Jose sắp vào hạ, những cơn gió se se lạnh vẫn còn ươm giữ mỗi buổi sáng, mỗi buổi tối, khiến khách bộ hành khoác lên người khăn choàng áo dạ trên những đại lộ rực lói một hướng đến.

Bạn hỏi?

“San Jose thế nào?”

Thưa bạn!

San Jose rất xứng đáng là niềm kiêu hãnh của người bản xứ và của người Việt chúng ta, nơi có đến 125 ngàn người Việt sống ở đây, là thành phố có đông người Việt nhất ở Hải ngoại. Nơi mà tiềm năng kinh tế vượt trội do tập hợp nhiều đại công ty lừng lẫy: Google, Apple, Facebook, Yahoo, Intel, eBay... tạo ra một Silicon Valley nổi tiếng trên thế giới. Đa phần người Việt chiếm một vị trí quan trọng trong các hãng lớn này, do tính chuyên mẫn - sáng tạo - năng động.

Có trên 50% người Việt ở San Jose là triệu phú từ giá nhà tăng vọt, mà người Việt chúng ta lại thích sở hữu căn nhà hơn là thuê mướn.

Bạn hỏi?

“Còn Cộng Đồng chúng ta thì sao?”

Thưa bạn!

Cộng đồng người Việt ở Thung Lũng Hoa Vàng là một cộng đồng khảng khái - keo sơn, gắn bó và hướng lòng giúp đỡ những nạn nhân thiên tai -bão lụt xảy đến ở Mỹ, ở Việt Nam... Những vụ hỏa hoạn gây chết người, mà nạn nhân là đồng hương của chúng ta tại San Jose.

Nhiều tấm lòng nhân ái đã in đậm San Jose tên gọi “Thủ Phủ Tình Thương”. Một bức tranh tuyệt đẹp của tình người.

Tiếc thay, vấn nạn cộng đồng là sự chia rẽ, háo danh, bôi tro, trét trấu, đổ ky, chụp mũ... một câu chuyện dài đằng đẵng xảy ra không những ở San Jose, mà còn ở khắp nơi có đông người Việt cư ngụ.

Mỗi lần đến ngày bầu cử thì vấn nạn này càng trầm trọng hơn, cảm tưởng như trên những khu phố, hàng quán Việt Nam tanh tưởi một mùi hôi, làm hoen ố đi cái thành tựu mà người Việt đạt được đã từng khiến người bản xứ nể phục.

Email - diễn đàn không ngớt lời ngợi khen “sự vĩ đại” của ứng cử viên được ủng hộ, ngược lại những lời thóa mạ - lăng nhục - tục tĩu - bôi bẩn - chụp mũ ứng cử viên bị ghét bỏ tràn đầy, nặng nề...

Dường như những ứng cử viên không có cái quyền ngăn chặn hay hướng dẫn người ủng hộ. Hãy có những vận động trong sáng hơn.

Chiêu bài “chống cộng - thân cộng” là một đề tài được đưa ra nhiều nhất, là một lá chắn “kinh điển”. Trên thực tế thì chẳng có ứng cử viên nào có thành tích chống cộng. Có một trái lựu đạn nào nổ tung giữa Sài Gòn chưa? Dù là quả lựu đạn ngôn ngữ bé bé bằng nắm tay.

Có những việc rất lớn, rất thiêng liêng thì không được nhắc nhở. Đó là trùng tu Nghĩa Trang Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa, nơi mà hàng ngàn ngàn anh hùng, tử sĩ đã vì quốc vong thân để giữ miền Nam yên ắng dưới bầu trời tự do hằng bao nhiêu năm. Tôi ngưỡng mộ những người đã âm thầm làm công việc này. Tôi kính trọng Liên Hội Cựu Quân Nhân, Lực Lượng Sĩ Quan Thủ Đức Miền Bắc Cali đã vận động, và tôi luôn luôn mong muốn góp phần vào việc làm ý nghĩa này. Ước muốn, một ngày nào

đó chúng ta kính dâng một nén hương tỏ lòng tôn kính quý anh hùng nơi một nghĩa trang xinh đẹp - Khang trang khắc ghi tên của quý anh.

Vai trò Nghị viên rất giới hạn ở trong một thành phố. Thiết thực, Nghị viên phải đem lại những công việc hữu ích cho người dân trong khu vực và cho thành phố. Là một Nghị viên Việt Nam nên có những lưu tâm, đáp ứng nhu cầu mong mỏi của người Việt, giữ được nét văn hóa truyền thống của giống nòi. Quan trọng hơn nữa là ngăn chặn sự xâm nhập kinh tế - chính trị - xã hội... của cộng sản vào cộng đồng chúng ta.

Là Nghị viên không thể chỉ phục vụ cho một nhóm ủng hộ. Có những hội đoàn còn nghĩ rằng; sốt sắng vận động, bỏ phiếu... để sau này Nghị viên đắc cử sẽ là cánh tay nối dài cho quyền lực “phù du” của mình.

Là những nhân vật - lãnh đạo - thủ lĩnh cộng đồng, trước những vắn nạn chia rẽ, đáng lẽ, quý vị phải đóng vai trò hòa giải chứ không nên tạo thêm hiềm khích - mâu thuẫn. Chưa có một buổi họp nào thật tâm xây dựng cộng đồng. Mỗi năm đến ngày Quốc Hận 30 tháng 4, đồng hương đi biểu tình thưa dần vì không biết nên tham dự vào nhóm tổ chức nào. Mỗi ban đại diện, mỗi hội đoàn gần như chia hai làm phân hóa cộng đồng. Điều này cho thấy rõ tinh thần đoàn kết xuống thấp. Và những người tự nhận là “lãnh tụ” thì rất kém cỏi về kiến thức, về tâm thức... Chính quyền địa phương khó lòng tìm được một tiếng nói chân chính để đại diện cho cộng đồng, để am hiểu tường tận ước muốn của người Việt trước những khó khăn gặp phải trong hội nhập và phát triển.

Buồn hơn nữa là giới truyền thông cũng lệ thuộc vào những quảng cáo trả tiền. Tùy vào mức chi trả của ứng cử viên để có bài viết “nặng đô” hay “hời hợt”. Ở Việt Nam có một câu nói mặc định: “Đưa tin cũng có tiền. Không đưa tin lại có tiền nhiều hơn”.

Mặc khác, truyền thông Việt ngữ ở San Jose cũng bị giới hạn bởi những người thân - người quen. Phe nào là phe ta thì đưa tin, còn phe nào không ưa thì không đưa tin. Ngược lại, những hội đoàn - tổ chức, nếu thấy những cơ quan truyền thông “đáng ghét” thì không mời, không muốn truyền thông đó có mặt. Điều này làm thiệt hại đến các hội đoàn, khi có những tin tức cần được phổ biến thì bị hạn chế bởi những suy nghĩ nông cạn.

Bạn hỏi?

“Chuyện bầu bán ở San Jose?”

Thưa bạn!

Mùa tranh cử năm nay thật tệ hại. “Người Việt hại Người Việt”. Chỉ riêng khu vực 7 có đến 4 người Việtra ứng cử: Nghị viên đương nhiệm Nguyễn Tâm, Thomas Dương, Vân Lê, Chris Lê. Chưa kể 2 người gốc Mễ: Maya Esparzar, Omar Vasquez và một người bản xứ là Jonathan Fleming. Tổng cộng có đến 7 người ra ứng cử chiếc ghế Nghịviên Khu Vực 7.

Nhìn qua những lời cam kết hứa hẹn của các ứng cử viên đối với cử tri, tựu chung chỉ là “ước muốn” chứ không có gì thực tế. Số người này chưa có kinh nghiệm và khả năng lãnh đạo của một Nghị viên, ngoại trừ Nghị viên đương nhiệm Nguyễn Tâm đã có 4 năm bước vào chính trường.

San Jose là thành phố có đông dân (hơn 1 triệu người), đứng thứ 10 nước Mỹ. Về kinh tế thì San Jose là bánh xe chuyển động của nước Mỹ. Tiềm năng của San Jose là trí tuệ, là con người được thể hiện qua những đại công ty nổi tiếng thế giới đặt bản doanh tại đây. Nhưng ở San Jose có nhiều điểm cần phải thay đổi để xứng với tầm vóc của thành phố nổi tiếng - Silicon Valley:

- Down Town không lộng lẫy - khang trang - nhộn nhịp.
- Homeless quá nhiều, xả rác bừa bãi, ngủ dọc theo hướng vào xa lộ, rất nguy hiểm.
- Trộm cắp, giứt bóp, đập kiếng xe, vẽ bậy. An ninh không chặt chẽ, thiếu cảnh sát tuần tra khiến tội phạm gia tăng.
- Phương tiện công cộng nghèo nàn, hướng phát triển chậm chạp.
- Thiếu hụt Housing cho người có thu nhập thấp.
- Không tận dụng hết những mảnh đất rộng lớn bỏ hoang của thành phố, của County để xây dựng nhà cửa hầu cung ứng cho người thuê với giá rẻ.
- Chọn những mảnh đất làm “light” hay “heavy” industrials để mở khu công nghiệp, sản xuất không phù hợp trong khu thương mại (retail).
- Cần mở một trường Đại Học danh tiếng, chuyên về High-tech để đào tạo những kỹ sư - chuyên viên làm việc tại các đại công ty ở Silicon Valley, hầu giảm thiểu số người tuyển dụng từ các nước khác.
- Thành phố trì trệ và gây khó khăn cho người đầu tư, trong việc xét duyệt các dự án xây dựng nhà cửa đang là nhu cầu cần thiết của người dân.
- Trường học - bệnh viện - an ninh phải là điểm quan trọng hàng đầu.

Về văn hóa của người sắc tộc, người Việt chúng ta thiếu hẳn một biểu tượng văn hóa, một nơi sinh hoạt đặc thù của người Việt như Mexican Heritage mà người Mễ có

được. Trong khi đó, cảnh sát như làm ngơ trước những quán cà phê “nghèo” thời tiền sử nhan nhản khắp nơi với những cô gái Việt mon mơn.

Bạn hỏi?

“Thành tích của những người ra tranh cử?”

Thưa bạn!

Khó khăn lắm, năm 2005, Nghị viên gốc Việt đầu tiên Madison Nguyễn mới giữ được chiếc ghế này 9 năm. Đến năm 2014 thì Nghị viên Nguyễn Tâm đắc cử. Năm 2018 là năm quyết định chiếc ghế này có còn do người Mỹ gốc Việt chiếm giữ hay không? Là một câu hỏi mà người dân Khu vực 7 đang phân vân, lo lắng.

Lược qua 7 ứng cử viên, trỗi bật nhất là Nghị viên đương nhiệm Nguyễn Tâm, rồi đến bà Maya Esparzar - người đã thua khít khao Nghị viên Nguyễn Tâm trong lần bầu cử năm 2014 là 209 phiếu.

Khu vực 7 có khoảng 100 ngàn cư dân. Số cử tri ghi danh đi bầu là 35 ngàn người. Cử tri gốc Mỹ chiếm 41%, cử tri gốc Việt 33%, còn lại người Phi, người Tàu, người Ấn và người bản xứ.

Số người Mỹ hưởng ứng đi bầu ít hơn người Việt, nhưng sau khi Tổng Thống Trump đưa ra đạo luật về di dân bất hợp pháp, người Mỹ vận động đi bầu nhiều hơn. Điều này rất bất lợi cho ứng cử viên gốc Việt.

Lần này lại có 4 người Việt ra ứng cử, số phiếu chắc chắn sẽ bị chia. Và đây chính là cốt lõi của trận chiến “Người Việt hại Người Việt”.

Nếu phải bỏ phiếu cho ứng cử viên gốc Mỹ thì rất ít người Việt làm điều này. Khác với lần ứng cử vào chức vụ dân biểu Tiểu Bang Cali. Một số người Việt đã công khai ủng hộ và vận động bỏ phiếu cho ông Ash Kalra. Nhưng nếu tất cả cử tri người Mỹ dồn phiếu hết cho bà Maya Esparzar thì **ngày 5 tháng 6** tới đây với số phiếu 50% +1, bà Maya có thể đắc cử mà không qua vòng chung kết. Ngược lại, nếu tất cả cử tri người Việt dồn phiếu hết cho Nghị viên đương nhiệm Nguyễn Tâm hay một ứng cử viên gốc Việt nào khác thì cơ hội đắc cử cũng có thể. Nhưng điều này được loại trừ vì có đến 4 người Việt ra tranh cử. Trước tiên, về mặt cộng đồng, chúng ta đã thua tinh thần của người Mỹ, vì có thể ông Omar Vasquez sẽ rút ra trong cuộc tranh cử lần này để bà Maya có nhiều cơ hội thắng hơn.

Người Việt chúng ta đã nếm mùi đau thương trong cuộc chiến, vượt biên - vượt biển để tìm đến xứ sở tự do, nhưng vẫn chưa học được bài học yêu thương - đoàn kết. Tinh thần nhân nhượng không được thể hiện. Đó là thất bại lớn.

Ứng cử viên Thomas Dương:

Là một người trẻ, năng động và nhiệt thành. Tốt nghiệp cử nhân khoa học chính trị, từng phục vụ trong quân đội với cấp bậc Đại Úy Không Quân. Sau đó chuyển sang làm bất động sản, là chủ tịch Hiệp Hội Bất Động Sản Châu Á.

Thomas Dương có tiềm năng, có kiến thức để bước vào dòng chính. Tiếc thay, ở Khu vực 7, với cử tri người Việt thì anh còn quá mới mẻ. Thomas Dương cần thêm nhiều thời gian để sinh hoạt với cộng đồng người Việt. Và tương lai của Thomas Dương rất hứa hẹn với sự hậu thuẫn của The Mercury News và Phòng Thương Mại Silicon Valley.

Điểm son của Thomas Dương là không chụp mũ hay chỉ trích những ứng cử viên gốc Việt khác. Đó là một tinh thần của người trẻ lớn lên tại Mỹ rất đáng ca ngợi.

Ứng cử viên Chris Lê:

Trường hợp của Chris Lê rất hy hữu, đơn thân độc mã ra trận chiến. Anh không được sự ủng hộ từ những tổ chức - hội đoàn. Có thể anh biết khó qua được cửa ải của các đối thủ nhưng vẫn xông pha.

Hiện anh đang làm việc về ngành thuế tại Oakland, nhưng thỉnh thoảng vẫn có những sinh hoạt ở San Jose.

Dù sao với lần tranh cử này, anh sẽ có thêm kinh nghiệm cho những cuộc tranh cử khác.

Ứng cử viên Vân Lê:

Vân Lê là một người phụ nữ đảm đảm, nổi tiếng trong cộng đồng. Bà có công tổ chức Lễ Hội Trung Thu cho những em thiếu nhi ở thập niên 90. Hiện là Ủy Viên Giáo Dục East Side Unified School District.

Vân Lê là một người phụ nữ rất can đảm, với những việc làm phi thường. Trong việc góp phần gây quỹ giúp nạn nhân bạo hành, bà đã từng bơi qua eo biển San Francisco, từ cầu tàu 39 bơi qua Alcatraz Island - nơi trước đây nổi tiếng giam giữ tù nhân và có nhiều cá sấu xung quanh.

Vân Lê được biết đến qua những sinh hoạt trong cộng đồng từ đầu thập niên 90. Bà nổi tiếng trong ngành giáo dục và xã hội. Vân Lê dường như chưa có duyên với chính trường, qua ba lần ứng cử đều thất bại. Có thể Vân Lê phù hợp với những công việc hiện tại mà bà đang đảm nhiệm.

Nghị viên đương nhiệm Nguyễn Tâm:

Với 4 năm kinh nghiệm, Nghị viên Nguyễn Tâm có đủ tố chất để tiếp tục giữ lại ghế Nghị viên. Ông sát cánh với Thị trưởng Sam Liccardo trong những kế hoạch phát triển thành phố đưa San Jose đến chỗ phồn thịnh hơn.

Khó có thể phủ nhận được sự cố gắng của ông trong vai trò Nghị viên. Mặc dù, Nghị viên Nguyễn Tâm chưa tạo được kỳ tích, nhưng sự đóng góp của ông không nhỏ qua ghi nhận của Thị trưởng Sam Liccardo và nhiều Nghị viên khác.

Qua nhiều chương trình nhân đạo, phụng sự xã hội, điển hình là hai vụ hỏa hoạn xảy ra tại San Jose gây thương tâm đến 3 gia đình người Việt, khiến 6 người thiệt mạng. Và những trận lụt lịch sử tại San Jose, tại Houston, ... Nghị viên Nguyễn Tâm đều sốt sắng và vận động mọi người cứu giúp nạn nhân bị thiệt hại.

Sáng kiến thực tế nhất của ông là vận động với Thành Phố cho xây thêm căn nhà phụ như “Guest House” ở những thửa đất có trên 5,000sf, hầu cư dân có thể thuê mượn. Dự án này, nếu được chấp thuận, giá nhà thuê sẽ giảm được phần nào.

Vốn là một luật sư, một nhà báo, một người sống ở San Jose và sinh hoạt với cộng đồng trên 40 năm qua, ông rất hiểu những mong muốn của người Việt. Từ đó, ông đã cố gắng vận động với Thành Phố để Vườn Văn Hóa Việt được ổn định, Trung Tâm Cộng Đồng được mở ra để đồng hương hội họp, học nghề, hướng dẫn nhập tịch, ...

Ông không ngần ngại bỏ ra nhiều thời gian để tiếp xúc với từng cư dân khu vực, tìm hiểu nguyện vọng của họ.

Từ khi ông Nguyễn Tâm nhậm chức Nghị viên, đời sống và tâm tính của ông có phần thay đổi. Ông bớt nông nổi, bớt bị kích động như xưa. Vai trò của một Nghị viên, khiến ông chùng mực và đam mê trong công việc để tìm ra một ý nghĩa tốt đẹp về cuộc sống, về sự dân thân cho mọi người.

Cái dở của Nghị viên Nguyễn Tâm là tạo ra một lỗ hổng để có nhiều ứng cử viên khác ra tranh cử. Ông Tâm chưa hoàn toàn xây dựng cho ông một bức tường thành kiên cố “Bất khả xâm phạm”, và ông Tâm phải “lớn” hơn nữa trong cái nhìn thông cảm và

không nên tranh chấp với những vị hiền, với những vị cao tuổi. Ngẫm nghĩ như một định luật, những người không ưa ông Tâm ngày hôm nay chính là những người trước đây từng có thời cộng tác với ông. Một cái vỏ bọc bình thường mà tưởng chừng như là nhung lụa, êm ái những giấc mộng vàng.

Nhìn chung, tất cả công việc làm của Nghị viên Nguyễn Tâm cho cư dân Khu vực 7, cho thành phố San Jose và cho cộng đồng người Việt chúng ta, ông Tâm đã làm đúng mức và tròn trách nhiệm. Trước nhất ông đã nhận được sự tin tưởng của những người ủng hộ. Phần quyền góp tài chánh của ông lên đến 85 ngàn, gấp hai lần số tiền của 6 ứng cử viên khác cộng lại chỉ được 41 ngàn.

Mong rằng, bước kế tiếp Nghị viên Nguyễn Tâm sẽ có những chuẩn bị “Truyền Y Bát” cho những người trẻ, mà Thomas Dương là một điển hình.

Ngày 5 tháng 6 tới đây là ngày Bầu Cử Sơ Bộ, chúng ta sẽ biết được ứng cử viên nào sẽ là người dứt điểm cuộc tranh cử Nghị viên Khu vực 7, hay ai sẽ là người được vào chung kết tháng 11 năm 2018.

Ước muốn của tôi, của bạn là một người Việt Nam nào đó sẽ giữ được chiếc ghế Khu vực 7, để người Việt chúng ta ngẩng mặt với Thành Phố và là niềm hãnh diện của cộng đồng.

Chẳng may, nếu điều đó không xảy ra, chúng ta sẽ rất buồn và thậm chí trách những ứng cử viên đã không có tinh thần nhân nhượng, tinh thần cộng đồng mà còn phương hại lẫn nhau.

Cầm chắc lá phiếu trong tay, quý bạn có quyền suy nghĩ, có quyền lựa chọn một Nghị viên nào có năng lực thực sự và phục vụ hữu ích cho người dân.

Tôi muốn thưa với quý bạn. Hãy công bằng và thẳng thắn nhìn vào sự việc, đừng bị lung lạc bởi một phe nhóm nào. Lá phiếu bầu là do quý vị quyết định, không ai có thể khống chế được quý vị.

Ngày 5 tháng 6 năm 2018, ngày mà toàn thể người Việt ở Khu vực 7 và đồng hương ở San Jose sẽ reo mừng, hay u uẩn một nỗi buồn,... vẫn là sự trông chờ nơi quý vị.

Kính mong,

Đỗ Văn Trọn